

Trećinu potreba za strujom Srbija pokriva iz hidroelektrana. Gradnja novih kapaciteta ne samo da je skupa već su i postojeći planovi zastareli – pa EPS obnavlja stare elektrane kako bi im produžio vek za još 30 godina. Struka je jednoglasna: dok ima vode, biće i struje iz hidrocentrala, ali se zbog klimatskih promena pitaju koliko će vode za njihov rad biti.

Najveći hidroenergetski potencijal imaju Drina, Dunav, Bistrica i Ibar. Ali, dokumentacija mora da se obnovi jer su na nekim lokacijama za nove hidrocentrale već nikla naselja ili druge infrastrukture. Prioritet EPS-a je obnova postojećih hidroelektrana.

“Moramo se potruditi da one ostanu u zadovoljavajućem stanju za dalju proizvodnju. U narednih 10 godina u projekte revitalizacije hidroelektrana biće utrošeno 500 miliona evra. Kada je u pitanju razvoj novih projekata, analiziramo razne projekte koje smo razmatrali u prethodnom periodu, imajući u vidu i situaciju na tržištu i promenjene okolnosti na poslovanja”, kaže Aleksandar Jakovljević, direktor Sektora za strategiju EPS-a.

I iz Vlade poručuju da mora da se napravi ravnoteža između značaja hidrologije za energetske bezbednost i vodenog potencijala zemlje. Analize ukazuju na rast temperature, suše i smanjenje nivoa reka, što značajno uslovljava razvoj poljoprivrede i raspoloživost pijaće vode.

“Promene klime su takve da se očekuje sve veći pritisak na vode u smislu potreba i sve manje potencijala, pogotovu u letnjim sezonama”, kaže Danijela Božanić, šefica Odseka za klimatske promene Ministarstva poljoprivrede.

Prema njenim rečima, da bi se ulaganje u hidropotencijal isplatilo, treba imati u vidu i taj očekivani uticaj promene klime.

Stručnjaci upozoravaju na to da je Srbiji neophodna nova analiza vodenog stanja, jer se barata podacima iz prošlog veka. Neke rečice su, kažu, presušile. A za istraživanja, redovna merenja i praćenje i upravljanje vodotocima treba dosta novca.

“Za to je potreban konsenzus, da se ovde svi ujedini, sve službe koje su zainteresovane i koje su nadležne za vodu, ujedine. Da se napravi Strategija korišćenja voda u Srbiji koju nikada nismo imali. To mora da se zna”, kaže Jovan Despotović, profesor hidrologije i hidrotehnike na Građevinskom fakultetu U Beogradu.

Na sajtu Ministarstva energetike ima 800 lokacija za gradnju malih hidroelektrana. Gradnju na nekim lokalitetima koče objekti istorijsko-kulturnog nasleđa, negativni uticaj na životnu sredinu ili nerešeni imovinsko-pravni odnosi u priobalju reka. Sa novim katastrom, slika bi trebalo da bude jasnija.

izvor: rts.rs